

Leszámolhatnánk az áfacsalással

Rák Tamás | 2013. 07. 11. 6:30 |

| [Iratkozzon fel hírlevelünkre!](#)

Cimkék: áfa, áfacsalás, áfa bevétel, adóellenőrzés

Ez a cikk több mint egy éve került publikálásra. A cikkben szereplő információk a megjelenéskor pontosak voltak, de mára elavultak lehetnek.

Újszerű és radikális eszközöket vethetne be az állam az áfacsalások visszaszorítására: meg lehetne szüntetni az áfa-visszaigénylést, kötelezővé lehetne tenni a gépi számlázást, és a készpénz-helyettesítő fizetési módokat kedvezményes áfa-kulccsal és állami kényszerrel lehetne elterjeszteni. A tét évente több mint ezermilliárd forint.

Az áfa nem hozzáadottérték-adóként működik, azt szinte kizárólag a végső fogyasztó fizeti, mert az értékesítési láncolat tagjai többféle módon eltitkolják forgalmukat, így az általuk fizetendő áfa jó részét elcsalják - írta előző cikkében szerzőnk. A csalás módszerei egyre kifinomultabbak: már nem a visszaigénylés, hanem az áfa-minimalizálás a divat. Az áfacsalások által okozott kár ezermilliárdos is lehet évente. A [Hogyan virágzik az áfacsalás című cikket itt olvashatja.](#)

Az adó- és bevételeltitkolásokkal dübörgő feketegazdaság a rendszerváltás óta a nemzetgazdasági fejlődés kötőfékje, melynek visszaszorítása viszonylag egyszerű lépésekkel is elérhető.

EI kell törölni az Áfa visszaigénylés intézményét

Haladéktalanul meg kell szüntetni a végső fogyasztás során ténylegesen megfizetett általános forgalmi adónak a hozzáadott értékadó-rendszeren keresztüli kiszóródását, kiáramlását; egyszóval meg kell szüntetni az általános forgalmi adó visszaigénylések rendszerét!

A végső fogyasztó által a teljes hozzáadott érték után megfizetett általános forgalmi/fogyasztási adót attól kell behajtani, akinek azt a végső fogyasztó megfizette. Ez döntően a kiskereskedelmet, a közműszolgáltatókat és az idegenforgalmi szektort jelenti. Tekintettel arra, hogy a ténylegesen realizált és megfizetett adó azonnal a beszedőnél van, okszerű ezek bevallására és megfizetésére havonta kötelezni a vállalkozásokat, ami a költségvetés szempontjából különösen indokolt. A végső fogyasztást kiszolgáló termelők, vállalkozások, adóalanyok, stb. egymás közti forgalmában így adómentességet kell alkalmazni (hasonlóan a fordított adózáshoz, a közösségi kereskedelemhez, csak itt kvázi felszámítandó és levonható adóval sem kellene számolni), mely intézkedés csökkenti a felesleges pénzkeresletet, s javíthatja a vállalkozások likviditási helyzetét is.

Csak gépi számlázás szükséges

Be kell vezetni a gépi számlázás kötelező alkalmazását, hogy adóalanyok közti adómentes számlát csak gépi számlázóval, a vevő adószámának ismeretében lehessen kiállítani. Ehhez az adóhatóság honlapjáról az adómentes beszerzésre jogosult adóalanyok adatait időszakonként (havonta/hetente, stb.) frissíteni, letölteni kell, amihez egységesült adatbázist használó számlázó szoftverek szükségesek.

Ezzel a lépéssel ki lehet védeni, hogy az adómentes beszerzésre nem jogosult gazdálkodók, adóalanyok ÁFA-mentesen szerezhessenek be. Az adómentes értékesítésekről és beszerzésekről is havi bevallásban, partnerenként számot kellene adni; az ezen értékesítéseket tartalmazó adatállományokat a számlázó programok elő tudják állítani. Ennek informatikai háttere nagyjából 50-100 ezer forintból megvalósítható, s a beérkező adatok összefésülésével az adóhatóságnak megfelelő információja keletkezik a megvizsgálandó adózók köréről.

A nyomdai úton előre gyártott, számlatömbből való számlázást - legalább az ÁFA-alanyok adómentes értékesítésének tekintetében - meg kell szüntetni, a számlatömbök napjainkban is a folyamatos variálások, utólagos, fizetendő adó csökkentését eredményező eljárások, számlagyártók elsődleges eszközei.

Kötelező legyen a készpénz-helyettesítő eszközök használata

Az ÁFA-csalások másik nagy területe a bevételek eltitkolása, melyhez kapcsolódóan napjainkban folyamatban van a pénztárgépeknek az adóhatósághoz való online összekötése. Az összekötés a megfigyelési lehetőségek bővülését eredményezheti, de véleményem szerint végső megoldást nem jelent, mert a rendszer nem ad számot a pénztárgépekbe be nem ütött összegekről.

Az online összekapcsolás jelentősége és sikere a pénztárgépek fekete doboza módosításának kivédésében, valamint a nagyon nagy forgalmú, hatalmas adatbázisú üzletláncok, áruházak informatikai beavatkozással történő bevételi adatainak meghamisításával szemben lehet.

A bevétel eltitkolással szembeni legegyszerűbb és leghatékonyabb mód a készpénzzel történő fizetések vissza- illetve kiszorítása. Korunk technikai fejlődése a készpénzt helyettesítő eszközök (bankkártya, feltöltő kártya, bevásárló kártya, mobiltelefon, stb.) elterjedésének irányába mutat, ezt kormányzati, nemzetgazdasági szinten is gyorsítani, támogatni szükséges ezen alkalmazások kötelező tételével. Ezeknek a fizetési módszereknek a banki kivonatokon ugyanis nyoma van, eltitkolásuk szinte lehetetlen. A készpénzt helyettesítő, elektronikus fizetések elterjedéséhez kedvezményes ÁFA kulcs alkalmazása is indokolt lehet.

(A szerző okleveles közgazdász, adótanácsadó, volt adóellenőr.)